

Kadernota reserves en voorzieningen Albrandswaard 2020 - 2023

Inhoud	Pag.
1. Inleiding	2
2. Samenvatting van de kaders en voorstellen	3
3. Wettelijk kader vorming reserves	5
4. Wettelijk kader vorming voorzieningen	6
5. Indeling en bestedingsdoel reserves binnen Albrandswaard	7
6. Indeling en bestedingsdoel voorzieningen binnen Albrandswaard	16
7. Cijfermatig beeld reserves	18
8. Cijfermatig beeld voorzieningen	19
9. Toerekening rente met betrekking tot reserves en voorzieningen	20

1. Inleiding

Het doel van deze kadernota is het door de raad vast te stellen van kaders voor de vorming van een verantwoorde reserve- en voorzieningenpositie. Wat voor typen reserves worden voor Albrandswaard onderscheiden en waarvoor worden deze ingezet? Belangrijke vragen om zicht te krijgen en houden op de bestedingsdoelen en (totale) omvang van de reserves en de voorzieningen.

Het beleid ten aanzien van reserves en voorzieningen is een verantwoordelijkheid van de raad. Daarbij moet voldaan worden aan datgene wat hierover is vastgelegd in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

In de Financiële verordening Albrandswaard 2017 is dan ook aangegeven dat het college de kadernota reserves en voorzieningen opstelt en dat de raad deze vaststelt. Inhoudelijk staat in de verordening dat aandacht besteed wordt aan:

- de vorming en besteding van reserves;
- de vorming en besteding van voorzieningen;
- de toerekening en verwerking van rente over de reserves en de voorzieningen.

De laatste nota over reserves en voorzieningen van Albrandswaard dateert uit 2016. In deze nota is voorgesteld deze eens per 4 jaar te actualiseren. Dit staat inmiddels ook in de financiële verordening. Deze kadernota strekt zich daarom uit over de periode 2020-2023. In 2024 zal weer een actualisatie/herijking plaatsvinden.

Na deze inleiding wordt in hoofdstuk 2 een *samenvatting* gepresenteerd van de opgenomen *kaders/uitgangspunten en voorstellen* uit deze nota.

In hoofdstuk 3 en 4 wordt ingegaan op het *wettelijk kader rond de vorming* van reserves en voorzieningen.

In hoofdstuk 5 en 6 gaan we in op de *indeling en bestedingsdoel* van de reserves en voorzieningen binnen Albrandswaard.

In hoofdstuk 7 en 8 geven we een *cijfermatig beeld* van de reserves en voorzieningen per 31-12-2019 in aansluiting op de (concept)jaarrekening 2019 van Albrandswaard. Hiermee wordt een totaalbeeld op de omvang van reserves en voorzieningen gegeven.

Tot slot wordt in hoofdstuk 9 de *toerekening van rente* met betrekking tot reserves en voorzieningen uiteengezet.

2. Samenvatting van de kaders en voorstellen

De in deze kadernota opgenomen kaders zijn de volgende:

Uitgangspunten:

Op basis van wettelijk kader t.a.v. reserves:

Uitgangspunt 1:

De gemeenteraad heeft de bevoegdheid om reserves in te stellen en op te heffen.

Uitgangspunt 2:

Geraamde onttrekkingen en stortingen worden opgenomen in de jaarlijkse begroting en worden met het vaststellen van de begroting door de gemeenteraad bekrachtigd.

Uitgangspunt 3:

In de reguliere planning & control instrumenten wordt gerapporteerd over afwijkingen rond de onttrekkingen en toevoegingen aan reserves.

Uitgangspunt 4:

Het jaarlijkse jaarrekeningresultaat wordt verrekend met de Algemene reserve. De raad kan bij het vaststellen van de jaarrekening besluiten om het jaarresultaat (deels) ook op een andere manier te bestemmen.

Op basis van wettelijk kader t.a.v. voorzieningen:

Uitgangspunt 5:

Het vormen van een voorziening wordt bij de verschillende planning- en control-instrumenten aan de raad voorgelegd.

Uitgangspunt 6:

De vorming van een nieuwe voorziening waaraan een beleidswijziging ten grondslag ligt vergt een expliciet raadsbesluit.

Uitgangspunt 7:

In de begroting wordt jaarlijks een overzicht opgenomen van de beoogde dotaties en inzet van de voorzieningen.

Uitgangspunt 8:

Rentebijdrage aan voorzieningen is volgens het BBV niet toegestaan en vindt dan ook niet plaats.

Op basis van eigen gemeentelijk beleid t.a.v. reserves:

Uitgangspunt 9:

De Reserve Ontwikkelingsprojecten vormt een buffer die aanwezig moet zijn om financiële tegenvallers vanuit de ontwikkelingsprojecten op te kunnen vangen.

Uitgangspunt 10:

Het (bestedings)doel van de bestemmingsreserve wordt vastgelegd bij de vorming van de reserve en onderbouwd met een bestedingsplan dat naar zijn aard een incidenteel karakter heeft. Hiermee worden onnodige reservepotjes voorkomen. De raad neemt het besluit om een bestemmingsreserve te vormen.

Uitgangspunt 11:

Na verstrijken van de afgesproken looptijd van een bestemmingsreserve valt een eventueel restant in de reserve vrij t.g.v. de algemene reserve. Indien bij het verstrijken van de looptijd geconstateerd wordt dat eventuele restantmiddelen langer nodig zijn, dan is hiervoor een nieuw raadsbesluit nodig waarbij doel, omvang en looptijd opnieuw worden afgewogen.

Uitgangspunt 12:

Na de afwikkeling van het jaarrekeningresultaat wordt gezien of het weerstandsvermogen voldoende in omvang is om de gekwantificeerde risico's af te dekken. Het bepalen van de omvang van de algemene reserve is een raadsbevoegdheid.

Uitgangspunt 13:

Rentebijdrage aan reserves is volgens het nieuwe BBV nog steeds mogelijk, maar de aanbeveling is om dit niet te doen. Binnen Albrandswaard was echter al jaren de afspraak geen rente toe te rekenen aan reserves. In het licht van de aanbeveling van de commissie BBV wordt dit gehandhaafd.

Uitgangspunt 14:

Indien de Algemene Reserve in de begroting onder de zes miljoen euro dreigt te komen, of indien de weerstandsratio in de begroting onder de 1,5 dreigt te komen, komt het college in overleg met de raad met voorstellen om dit te herstellen.

Op basis van eigen gemeentelijk beleid t.a.v. voorzieningen:
Geen aanvullende uitgangspunten.

Voorstellen aan de raad:

Voorgesteld wordt om de volgende acties uit te voeren:

1. De kadernota reserves en voorzieningen 2020-2023 vast te stellen.
2. Reserve landschapstafel op te heffen en het saldo toe te voegen aan de algemene reserve. Bij het opstellen van de begroting 2021.
3. Reserve ruimtelijke visie op te heffen en het saldo toe te voegen aan de algemene reserve. Bij het opstellen van de begroting 2021.
4. Reserve gemeentehuis Poortugaal op te heffen bij het opstellen van de begroting 2021. De reserve is reeds leeg.
5. Reserve speelruimteplan op te heffen bij het opstellen van de begroting 2021. Het volledige saldo is eerder gebruikt als dekking in de begroting 2020.
6. Reserve betaalbare en bereikbare woningen op te richten met genoemde doel en omvang bij het opstellen van de begroting van 2021.
7. Reserve duurzaamheid op te richten met genoemde doel en omvang, en de "gereserveerde" gelden voor deze reserve binnen de algemene reserve over te hevelen naar de reserve duurzaamheid. Bij het opstellen van de begroting van 2021.
8. Akkoord te gaan met uitgangspunt 14, nadere spelregels omtrent de algemene reserve.
9. Voorziening afwikkelingskosten smaak van Poortugaal op te heffen en toe te voegen aan de algemene reserve. Bij het opstellen van de begroting 2021.
10. Voorziening BTW sportbesluit op te heffen en toe te voegen te voegen aan de algemene reserve. Het risico waarvoor deze reserve is gevormd mee te nemen in de risicoparagraaf van de begroting. Bij het opstellen van de begroting 2021.
11. Bij de reserve Sociaal deelfond de ondergrens van 1.6 miljoen te laten vervallen, en indien de reserve leeg is de reserve op te heffen.

3. Wettelijk kader vorming reserves

Reserves vormen het eigen vermogen van de gemeente. De algemene reserves daarbinnen vormen samen met de post voor onvoorziene uitgaven het weerstandsvermogen. Hierop liggen geen concrete claims. Ze worden uitsluitend aangesproken in het geval dat de begroting en eventuele bestemmingsreserves geen oplossing bieden voor een financiële tegenvaller.

*De gemeenteraad heeft de bevoegdheid om (bestemmings)reserves in te stellen en op te heffen (**uitgangspunt 1** ¹) binnen de grenzen van de wettelijke regelgeving, zoals opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).*

*Op grond van het BBV besluit de gemeenteraad ook over de stortingen en/of onttrekkingen aan de reserves. De geraamde onttrekkingen en stortingen worden opgenomen in de jaarlijkse begroting van enig jaar (overzicht van baten en lasten) en worden met het vaststellen van de begroting door de gemeenteraad bekrachtigd (**uitgangspunt 2** ²).*

*In de reguliere planning & control-instrumenten (begrotingswijzigingen en jaarrekening bij de toelichting op de balans) wordt gerapporteerd over afwijkingen en werkelijke onttrekkingen en toevoegingen (**uitgangspunt 3** ³).*

In het BBV worden twee typen reserves voorgeschreven ⁴:

1. Algemene reserves
2. Bestemmingsreserves

In hoeverre binnen deze twee categorieën een nadere onderverdeling wordt gemaakt, is de vrijheid van de desbetreffende gemeente (zie hoofdstuk 5).

Ook is wettelijk vastgelegd dat het jaarlijkse jaarrekeningresultaat wordt verrekend met de algemene reserve (als eigen vermogen) ⁵.

*De raad kan bij het vaststellen van de jaarrekening besluiten om het jaarresultaat (deels) ook op een andere manier te bestemmen (**uitgangspunt 4**).*

¹ Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)- Artikel 43 lid 2.

² BBV – Artikel 17 lid d.

³ BBV- Artikel 18, 27 en 54.

⁴ BBV- Artikel 43 lid 1.

⁵ BBV- Artikel 42 lid 2.

4. Wettelijk kader vorming voorzieningen

De vorming van voorzieningen is wettelijk veel dwingender voorgeschreven dan bij reserves. Het BBV schrijft het volgende voor ⁶:

1. Voorzieningen worden gevormd wegens:
 - a) verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
 - b) op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
 - c) kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren;
 - d) de bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven (b.v. voor investeringen in rioleringen).
2. Tot de voorzieningen worden ook gerekend van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden (zoals rioolrecht en afvalstoffenheffing) ⁷.

Het is de gemeenteraad die de voorzieningen instelt, maar voorbereiding hierop vindt plaats door het college. Vanwege het dwingende wettelijke karakter van de voorzieningen, is hier in de regel geen ruimte om af te wijken van hetgeen wordt voorgesteld. *Het vormen van een voorziening wordt daarom vanuit praktisch oogpunt bij de verschillende planning- en control-instrumenten aan de raad voorgelegd (uitgangspunt 5).*

De vorming van een nieuwe voorziening waaraan een beleidswijziging ten grondslag ligt vergt een expliciet raadsbesluit (uitgangspunt 6).

Dotaties aan bestaande voorzieningen die binnen de budgettaire ruimte van een programma kunnen plaatsvinden, vergen geen afzonderlijk raadsbesluit. Indien een noodzakelijke dotatie aan een voorziening leidt tot een overschrijding van het desbetreffende programmaproject, dan wordt dit op de gebruikelijke manier aan de gemeenteraad voorgelegd. Lasten die betrekking hebben op de gevormde voorziening komen direct ten laste van de voorziening. Alleen bij de vorming van de voorziening wordt de exploitatie/begroting van dat jaar belast. In het geval dat het doel waarvoor de voorziening gevormd is, komt te vervallen, dan zal de voorziening vrijvallen bij de jaarrekening. Het vrijvallen van de voorziening vindt plaats op het desbetreffende programma.

In de jaarrekening (toelichting op de balans) wordt jaarlijks een overzicht opgenomen van de standen, werkelijke dotaties en onttrekkingen/inzet en vrijvallen van de voorzieningen (uitgangspunt 7 ⁸).

⁶ BBV – Artikel 44 lid 1.

⁷ BBV- Artikel 44 lid 2.

⁸ BBV- Artikel 55.

5. Indeling en bestedingsdoel reserves binnen Albrandswaard

Om het inzicht in de reserves te vergroten en omdat de bestemmingsreserves een uiteenlopend bestedingsdoel hebben, is er binnen Albrandswaard een nadere indeling aangebracht:

A. Algemene reserves

De algemene reserves vormen samen met de post onvoorzien (incidenteel) het weerstandsvermogen van de gemeente. Naast de algemene reserve valt de bedrijfsreserve onder de definitie van algemene reserve.

Dit resulteert in de volgende indeling van de algemene reserves:

1. Algemene reserve

B. Reserves grondbedrijf

2. Reserve Ontwikkelingsprojecten

Binnen de gemeente Albrandswaard zijn meerdere grondexploitatie projecten in uitvoering of in voorbereiding. Om de financiële consequenties van de ruimtelijke ontwikkelingsprojecten in de tijd inzichtelijk te maken, wordt jaarlijks een Meerjaren Perspectief Ontwikkelingsprojecten (MPO) opgesteld. Het MPO verschaft inzicht in het te verwachten resultaat van de grondexploitaties en de daarmee samenhangende financiële risico's. Voor het opvangen van de risico's is er een aparte "Reserve Ontwikkelingsprojecten". De argumenten om deze aparte reserve in te stellen waren de volgende:

- De reserve Ontwikkelingsprojecten is de buffer om financiële tegenvallers vanuit de grondexploitaties op te kunnen vangen. Een afwijking van het verwachte resultaat van de grondexploitaties kan grote gevolgen hebben voor de financiële situatie van een gemeente.
- Het bevordert de transparantie en maakt de opbouw van financiële risico's van de grondexploitatie inzichtelijk.
- Het beschermt de algemene reserve tegen (onverwachte) tegenvallende resultaten bij grondexploitaties.

Het grondbedrijf is binnen de gemeentelijke begroting een gesloten circuit en de reserves van het grondbedrijf hebben feitelijk dezelfde functie als de algemene reserve die heeft op de gehele gemeentelijke dienstverlening. De Reserve Ontwikkelingsprojecten (of wel algemene reserve van het grondbedrijf) heeft als doel om de jaarlijkse resultaten van het grondbedrijf op te vangen. De grondexploitatie werkt met verwachte winsten en verliezen. Voor verwachte verliesgevende grondexploitaties worden overigens op voorhand (wettelijk verplichte) voorzieningen gevormd. De resultaten van de totale grondexploitaties worden verrekend met de Reserve Ontwikkelingsprojecten vrije reserve, evenals de vrijval van de voorzieningen grondbedrijf.

C. Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves zijn reserves die met een bepaald (bestedings)doel zijn gevormd. Deze bestemmingen kunnen bijvoorbeeld betrekking hebben op specifieke tijdelijke projecten of eenmalige beleidsintensivering

Specifieke bestemmingsreserves:

Het uitgangspunt in de gemeentelijke begroting is dat structurele zaken/budgetten ook structureel zijn gefinancierd en dat incidentele zaken/budgetten incidenteel worden gefinancierd. De raad heeft de bevoegdheid om voor specifieke projecten, intensivering of andere zaken met een tijdelijk karakter een specifieke bestemmingsreserve te vormen. Om een doelmatige inzet van middelen mogelijk te maken en te voorkomen dat middelen “geparkeerd” worden zonder concreet bestedingsdoel, worden voor de vorming van specifieke bestemmingsreserves de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Het (bestedings)doel van de bestemmingsreserve wordt vastgelegd bij de vorming van de reserve en onderbouwd met een bestedingsplan dat naar zijn aard een incidenteel karakter heeft. Hiermee worden onnodige reservepotjes voorkomen. De raad neemt het besluit om bestemmingsreserves te vormen (**uitgangspunt 10**).
- Na verstrijken van de afgesproken looptijd van een bestemmingsreserve valt een eventueel restant in de reserve vrij t.g.v. de algemene reserve. Indien bij het verstrijken van de looptijd geconstateerd wordt dat eventuele restantmiddelen langer nodig zijn, dan is hiervoor een nieuw raadsbesluit nodig waarbij doel, omvang en looptijd opnieuw worden afgewogen (**uitgangspunt 11**).

Voor Albrandswaard worden de volgende specifieke bestemmingsreserves onderscheiden:

3. Strategisch verbinden
4. Vitaal Albrandswaard
5. Ondernemend Albrandswaard
6. Reserve bereikbare en betaalbare woningen
7. Reserve duurzaamheid
8. Reserve gebiedsfonds polder Albrandswaard
9. Reserve Baggeren
10. Reserve Grootonderhoud gebouwen
11. Bestemmingsreserve Wethouderspensioenen
12. Sociaal deelfonds

D. Dekkingsreserves

Indien er inzet van eigen middelen gewenst is bij bepaalde investeringen dan is wettelijk voorgeschreven dit via zogenaamde dekkingsreserves te doen.

Zo kunnen bijvoorbeeld de kapitaallasten (rente en afschrijving) van investeringen in nieuwbouw van gebouwen met een dekkingsreserve meerjarig worden afgedekt tot het einde van de afschrijvingstermijn.

Voor Albrandswaard worden de volgende dekkingsreserves onderscheiden:

13. Reserve nieuwbouw school Don Bosco
14. Reserve nieuwbouw Sportzaal Portland
15. Reserve nieuwbouw buitendienst
16. Reserve nieuwbouw school Valckesteyn
17. Reserve ruiming begraafplaats Poortugaal
18. Reserve ruiming begraafplaats Rhooen

Financieringsreserves

Financieringsreserves zijn reserves die er voor zorgen dat we bij het financieren van (langlopende) investeringen niet voor de volle omvang hoeven te lenen op de kapitaalmarkt. Binnen Albrandswaard wordt niet gewerkt met Financieringsreserves.

Egalisatiereserves

Egalisatiereserves kunnen worden ingesteld voor beleidsterreinen waar de jaarlijkse kosten en/of inkomsten significant kunnen fluctueren. Het uitgangspunt is dat er jaarlijks in de begroting een bedrag beschikbaar is dat overeenkomt met de gemiddelde kosten/inkomsten per jaar. In de jaren waarin er minder kosten worden gemaakt of meer inkomsten zijn dan het gemiddelde, kan er een dotatie aan de egalisatiereserve plaatsvinden. In de jaren dat er meer kosten worden gemaakt of minder inkomsten zijn dan het gemiddelde, kan er een onttrekking aan de reserve plaatsvinden.

Binnen Albrandswaard wordt niet specifiek gewerkt met deze vorm van egalisatiereserves. Voor enkele beleidsterreinen die bedoeld zijn voor het dekken van groot onderhoud zijn binnen Albrandswaard reserves gevormd die onder de bestemmingsreserves zijn gerubriceerd. Het gaat hierbij om de reserve Baggeren en de reserve Grootonderhoud gebouwen. Omdat voor groot onderhoud sprake is van (toekomstige) concrete verplichtingen is het treffen van een voorziening de meest geëigende manier gebaseerd op een MeerjarenOnderhoudsPlanning (MJOP). In afwachting van de actualisatie van de MJOP's zijn voornamelijk zogenaamde bestemmingsreserves aangehouden. Ieder jaar wordt bekeken of deze reserves voldoende van omvang zijn.

Hieronder wordt ingegaan op het bestedingsdoel en het bepalen van de omvang per reserve.

1. Algemene reserve

Bestedingsdoel:

Voldoende weerstand bieden aan onverwachte financiële tegenvallers.

Bepalen omvang:

Na de afwikkeling van het jaarrekeningresultaat wordt bezien of het weerstandsvermogen voldoende in omvang is om de gekwantificeerde risico's (waarvoor niet al een voorziening is gevormd) af te dekken. Het bepalen van de omvang van de algemene reserve is een raadsbevoegdheid **(uitgangspunt 12)**.

Toelichting:

Het weerstandsvermogen wordt jaarlijks in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing van de begroting en de jaarrekening inzichtelijk gemaakt. Op basis van deze informatie kan de raad bijstellingen in de hoogte van de algemene reserve overwegen. Indien de Algemene Reserve in de begroting onder de zes miljoen euro dreigt te komen, of indien de weerstandsratio in de begroting onder de 1,5 dreigt te komen, komt het college in overleg met de raad met voorstellen om dit te herstellen. **(uitgangspunt 14)**.

2. Reserve Ontwikkelingsprojecten

Bestedingsdoel:

Afdekken van risico's die verbonden zijn aan grondexploitatie projecten, zodat de algemene reserve niet belast hoeft te worden.

Bepalen omvang:

De reserve is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

- o Afdekking risico's bij grondexploitatie projecten.
- o Vrij deel

De maximale hoogte van het vrije deel van de reserve is gelijk gesteld aan 15% van de optelling van de voorzieningen, voorbereidingskredieten en risico's bij grondexploitaties. De minimale hoogte is gelijk aan 5%.

Indien het vrije deel van de reserve onder de 5% komt dan wordt deze vanuit de algemene reserve aangevuld tot 5%. Indien het vrije deel van de reserve groter is dan 15%, dan wordt een afdracht gedaan aan de algemene reserve tot het niveau van de vrije reserve is teruggebracht tot 15%.

Toelichting:

De resultaten van de grondexploitatie projecten komen ten goede of ten laste aan de Reserve Ontwikkelingsprojecten. De reserve wordt in eerste instantie gevuld door de positieve resultaten bij afsluiting van projecten of tussentijdse winstnemingen (bij jaarrekeningen). Een ophoging van (verplichte) voorzieningen voor verliesgevende grondexploitaties wordt gevoed vanuit deze reserve en indien er sprake is van een verlaging van voorzieningen vloeit deze terug naar deze reserve.

3. Strategisch verbinden

Bestedingsdoel:

Op basis van de Nota Kostenverhaal 2014 is deze reserve gevormd. Het programma 'Dorpse Verbindingen' is gericht op de verbetering van de verbindingen tussen de dorpskernen en de beleving van de dorpskernen zelf. De aandacht gaat hierbij uit naar comfort, de ruimtelijke kwaliteit en beeldkwaliteit en vermindering van de barrière-werking. Verbetering van de verblijfskwaliteit en recreatie beleving van de dorpen zijn de kernwoorden.

Het programma Groene- en blauwe verbindingen is gericht op verbetering van de recreatieve hoofdinfrastructuur binnen de gemeente. De recreatieve hoofdinfrastructuur verbindt de 12 gebiedsprogramma's die zijn opgenomen in de structuurvisie en sluit aan op zowel de Dorpse Verbindingen als de recreatieve verbindingen die vanuit de regio (Rotterdam, Barendrecht, Hoeksche Waard, Hoogvliet) de gemeente binnenkomen.

Het gaat hierbij voornamelijk om 'grijze' verbindingen (wandel, fiets, snelverkeer en OV), maar ook maatregelen gericht op groene en blauwe verbindingen kunnen betaald worden uit de reserve.

Bepalen omvang:

Alle bouwplannen (ongeacht de functie) leveren een bijdrage aan de reserve (tenzij het project is opgenomen als verlieslatend project). Om de reserve te vullen wordt een bijdrage gehanteerd van € 6,- per m² uitgeefbaar terrein.

Toelichting:

De bijdragen aan de reserve, uitvoering van de maatregelen en de prioritering van alle beoogde ontwikkelingen worden jaarlijks geëvalueerd. Op basis van deze evaluatie wordt de besteding van de reserve en eventueel de hoogte van de bijdrage aan de reserve bijgesteld.

4. Vitaal Albrandswaard

Bestedingsdoel:

Op basis van de Nota Kostenverhaal 2014 is de reserve gevormd. Het wordt enerzijds ingezet om herstructurering van woongebieden mogelijk te maken. Daarnaast heeft de reserve als doel om de functies horeca, zorg, recreatie en leisure te bevorderen. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan het realiseren van ontmoetingsplekken in de dorpen of het toeristisch-recreatieve profiel van de gemeente Albrandswaard, opwaarderen van bestaande recreatieve gebieden, maar ook financiering van de onrendabele top bij sociale woningbouw.

Bepalen omvang:

Alle bouwplannen met de volgende (hoofd)functie leveren een bijdrage (tenzij het project is opgenomen als verlieslatend project): wonen, zorg, horeca, recreatie en leisure. De te betalen bijdrage is afhankelijk van het te realiseren programma en bedraagt € 1.500 per equivalent.

Toelichting:

De bijdragen aan de reserve, uitvoering van de maatregelen en de prioritering van alle beoogde ontwikkelingen worden jaarlijks geëvalueerd. Op basis van deze evaluatie wordt de besteding van de reserve en eventueel de hoogte van de bijdrage aan de reserve bijgesteld.

5. Ondernemend Albrandswaard

Bestedingsdoel:

Op basis van de Nota Kostenverhaal 2014 is de reserve gevormd. Het wordt ingezet voor de herstructurering en clustervorming van bedrijventerreinen, detailhandelsclusters, de ontwikkeling van kleinschalige kantoorvilla's en bedrijfsruimten op sleutellocaties. De projecten die voor de voorziening in aanmerking komen zijn in de Structuurvisie Albrandswaard opgenomen. Een bijdrage uit de reserve Ondernemend Albrandswaard kan ingezet worden voor onder meer:

- a. Winkelcentra Rhooen en Poortugaal;
- b. Detailhandelsclusters 'Tuin en Buitenleven' en 'Proef Albrandswaard' bij de Groene Entree Rhooen Oost;
- c. Ontwikkeling van kleinschalige kantoorvilla's en bedrijfsruimten in aansluiting op centra, zone Groene Kruisweg, Metrobaan en Metrostations;
- d. Herstructurering en clustervorming bedrijventerreinen Binnenbaan en Overhoeken.

Bepalen omvang:

Alle bouwplannen met als (hoofd)functie bedrijven(terreinen), kantoren en winkels (detailhandel) leveren een bijdrage (tenzij het project is opgenomen als verlieslatend project). De te betalen bijdrage is afhankelijk van het te realiseren programma. Om de voorziening Ondernemend Albrandswaard te vullen wordt een bijdrage gehanteerd van € 1.500 per equivalent.

Toelichting:

De bijdragen aan de reserve, uitvoering van de maatregelen en de prioritering van alle beoogde ontwikkelingen worden jaarlijks geëvalueerd. Op basis van deze evaluatie wordt de besteding van de reserve en eventueel de hoogte van de bijdrage aan de reserve bijgesteld.

6. Reserve betaalbare en bereikbare woningen

Bestedingsdoel:

Het (doen) realiseren van betaalbare woningen voor jongeren, ouderen en starters op de woningmarkt. De reserve wordt gevormd vanuit de resterende nog niet geraamde winstuitkering die de gemeente ontvangt vanwege haar deelname in GEM Essendael CV.

Bepalen omvang:

Resterende nog niet geraamde winstuitkering deelname Essendael.

Toelichting:

De reserve wordt gevormd naar aanleiding van de motie “meeropbrengst wijziging bestemmingsplan Essendael”.

7. Reserve duurzaamheid

Bestedingsdoel:

Projecten en andere onderzoeken of impulsen ter bevordering van de duurzaamheid of die een bijdrage leveren aan de energietransitie

Bepalen omvang:

Reeds gedane dividenduitkeringen van Eneco, die apart vermeld staan binnen de algemene reserve, en de nog te ontvangen dividenduitkeringen vanuit Eneco.

Toelichting:

Duurzaamheid en energietransitie krijgen een meer prominente plaats in de samenleving. Ook als bestuur van de gemeente Albrandswaard willen en moeten we hier een bijdrage aan leveren. De verwachting is dat ook lokale overheden hier budget voor vrij moeten maken om te kunnen investeren en impulsen te kunnen geven door bijvoorbeeld stimuleringsmaatregelen.

8. Reserve gebiedsfonds polder Albrandswaard

Bestedingsdoel:

Projecten ter behoud en verdere ontwikkeling van het landschappelijk karakter van de polder.

Bepalen omvang:

Bij de bouw van woningen in polder Albrandswaard wordt een bijdrage aan de reserve van € 75.000,- per woning berekend, die zal worden toegevoegd aan deze reserve. Daarnaast wordt per gerealiseerde woning in de grondexploitatie polder Albrandswaard eveneens dit bedrag aan de reserve toegevoegd.

Toelichting:

In de landschapsontwikkelingsplan (LOP) polder Albrandswaard is een aantal projecten omschreven die in het gebied zijn gepland ter behoud en verdere ontwikkeling van het landschappelijk karakter van de polder. Deze projecten kunnen worden gefinancierd vanuit de reserve polder Albrandswaard. Vanuit het LOP is het tevens mogelijk dat er (op beperkte schaal) woningbouw wordt gerealiseerd in de polder, voornamelijk ter vervanging van bestaande bebouwing. Voordat de bouw van de woningen gerealiseerd kan worden zal er een wijzigingsplan door het college moeten worden vastgesteld. De voorwaarden hiervoor zijn vastgelegd in het bestemmingsplan. Voorafgaand aan de besluitvorming zal met betreffende grondeigenaar een overeenkomst worden afgesloten. Als onderdeel van deze overeenkomst wordt een bijdrage aan de reserve van € 75.000,- per woning berekend, die zal worden toegevoegd aan deze reserve. Daarnaast wordt per gerealiseerde woning in de grondexploitatie polder Albrandswaard eveneens dit bedrag aan de reserve toegevoegd.

9. Reserve Baggeren

Bestedingsdoel:

Egalisatie van de onderhoudskosten van het baggeren binnen de begroting.

Bepalen omvang:

Onderhoudsplan koedoodzone.

Toelichting

Het waterschap heeft de onderhoudsverplichting van de Koedoodzone en de Gaatkensplas afgekocht en hiervoor een geldbedrag ter beschikking gesteld als afkoopregeling die aan de reserve is toegevoegd. In samenwerking met de gemeente Barendrecht is er vervolgens een gezamenlijk onderhoudsplan opgesteld voor de Koedoodzone, Gaatkensplas en het groengebied erom heen. Binnen dit onderhoudsplan zijn ook de doelstellingen voor het baggeronderhoud opgenomen voor de komende 10 jaar. De reserve baggeren zal de komende 10 jaar ingezet worden om deze doelstellingen te realiseren. Jaarlijks zal er geld worden onttrokken aan de reserve om het onderhoud uit te kunnen voeren. In de eerste tussen rapportage 2020 zal hiervoor een voorstel worden gedaan.

10. Reserve Grootonderhoud gebouwen

Bestedingsdoel:

Egalisatie onderhoudskosten gebouwen in de begroting.

Bepalen omvang:

MeerjarenOnderhoudsPlanning (MJOP) Gebouwen.

Toelichting:

Deze reserve is noodzakelijk om samen met het structurele budget “onderhoud gebouwen” het MeerjarenOnderhoudsPlanning (MJOP) te kunnen dekken.

Momenteel wordt gewerkt aan een visie strategisch vastgoed, nog af te ronden dit jaar. Ook hierbij wordt gekeken in welke mate aanpassingen nodig zijn in de reserve Grootonderhoud gebouwen.

11. Bestemmingsreserve Wethouderspensioenen

Bestedingsdoel:

De reserve dient als dekking voor de uitbetaalde pensioenen van de voormalige wethouders.

Bepalen omvang:

Jaarlijks wordt in opdracht van de gemeente de hoogte van het doelvermogen berekend.

12. Sociaal deelfonds

Bestedingsdoel:

Het doel van deze reserve is eventuele onvoorziene tekorten voortkomend uit de drie decentralisaties (de participatiewet, de WMO en de wet Jeugdzorg) te dekken.

De benodigde weerstandscapaciteit aan te laten sluiten bij het risicoprofiel van de gemeente Albrandswaard in het sociale domein.

Bepalen omvang:

De financiële omvang van de bestemmingsreserve te laten aansluiten met het financiële risicoprofiel van het sociaal domein met een maximum 2.0 miljoen.

De spelregel vast te leggen dat bij een afwijking van de bandbreedte de omvang van de bestemmingsreserve wordt afgeroomd naar de algemene reserve.

Toelichting:

Deze reserve is ingesteld omdat de uitvoering binnen het Sociaal domein open-eind-regelingen betreffen. Na de decentralisatie van rijkstaken is het aantal taken en het bijbehorende gemeentelijke budget enorm toegenomen. Tegelijk is er bij die decentralisatie sprake van een korting ten opzichte van het budget dat bij het Rijk beschikbaar was. Vanwege de onbekendheid met de mate waarin een beroep wordt gedaan op deze voorzieningen, afgezet tegen het beschikbare budget, is ervoor gekozen deze afzonderlijke reserve in te stellen destijds. Op de reserve kan enkel een beroep worden gedaan indien er in enig jaar sprake is van een tekort ten opzichte van de beschikbare budgetten en dit tekort niet binnen het beleidsterrein zelf kan worden opgevangen.

De decentralisatie van rijkstaken ligt enige tijd achter ons. Bij het opstellen van deze nota is als beslispunt opgenomen de ondergrens van 1.6 miljoen te laten vervallen, en indien de reserve leeg is deze op te heffen. Tekorten vanuit het Sociaal domein kunnen nog wel gedekt worden vanuit de reserve Sociaal deelfonds, maar deze reserve zal niet meer worden aangevuld vanuit de Algemene reserve. Indien reserve leeg is, en opgeheven, zal het resultaat van het Sociaal domein direct verrekend worden met de Algemene reserve. Zoals ook binnen andere domeinen. Dit maakt het resultaat meer transparant en verminderd de administratieve last.

13. Reserve nieuwbouw school Don Bosco

Bestedingsdoel:

Dekking van afschrijvingslasten van de nieuwbouw school Don Bosco gedurende de afschrijvingstermijn.

Bepalen omvang:

Volgt vastgelegde afschrijvingstermijn.

14. Reserve nieuwbouw Sportzaal Portland

Bestedingsdoel:

Dekking van afschrijvingslasten van de nieuwbouw sportzaal Portland gedurende de afschrijvingstermijn.

Bepalen omvang:

Volgt vastgelegde afschrijvingstermijn.

15. Reserve nieuwbouw buitendienst

Bestedingsdoel:

Dekking van afschrijvingslasten van de nieuwbouw Buitendienst gedurende de afschrijvingstermijn.

Bepalen omvang:

Volgt vastgelegde afschrijvingstermijn.

16. Reserve nieuwbouw school Valckesteyn

Bestedingsdoel:

Dekking van afschrijvingslasten van de nieuwbouw school Valckesteyn gedurende de afschrijvingstermijn.

Bepalen omvang:

Volgt vastgelegde afschrijvingstermijn.

17. Reserve ruiming begraafplaats Poortugaal

Bestedingsdoel:

Dekking van afschrijvingslasten voor de ruiming van de begraafplaats Poortugaal gedurende de afschrijvingstermijn.

Bepalen omvang:

Volgt vastgelegde afschrijvingstermijn.

18. Reserve ruiming begraafplaats Rhoon

Bestedingsdoel:

Dekking van afschrijvingslasten voor de ruiming van de begraafplaats Rhoon gedurende de afschrijvingstermijn.

Bepalen omvang:

Volgt vastgelegde afschrijvingstermijn.

6. Indeling en bestedingsdoel voorzieningen binnen Albrandswaard

Voor Albrandswaard geldt de volgende onderverdeling van voorzieningen met bestedingsdoel en het bepalen van de omvang per voorziening:

A. Dubieuze debiteuren:

1. Dubieuze debiteuren

Bestedingsdoel:

Afdekking van openstaande vorderingen die waarschijnlijk niet binnen gaan komen.

Bepalen omvang:

Jaarlijkse risicoanalyse openstaande vorderingen.

B. Verplichtingen, verliezen en risico's:

2. Wethouderspensioenen

Bestedingsdoel:

Conform de op 15 augustus 2001 in werking getreden wetswijziging in de Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers is de gemeente verplicht de toekomstige pensioenoverdrachten van de wethouders af te dekken.

Bepalen omvang:

Jaarlijks wordt in opdracht van de gemeente de hoogte van het doelvermogen berekend.

3. Wachtgeld voormalig wethouders

Bestedingsdoel:

Afdekken van de wachtgelden van afgetreden wethouders.

Bepalen omvang:

De hoogte van de wachtgelden op basis van actuele berekeningen.

4. Wachtgeld voormalig burgemeester

Bestedingsdoel:

Afdekken van de wachtgelden van afgetreden burgemeesters.

Bepalen omvang:

De hoogte van de wachtgelden op basis van actuele berekeningen.

C. Middelen derden met bestedingsverplichting:

5. Riolering

Bestedingsdoel:

Sparen voor grootonderhoud riolering.

Bepalen omvang:

Jaarlijks exploitatieoverzicht bij de begroting en investeringen volgens Gemeentelijk Rioleringsplan.

Toelichting:

Betreft een gesloten-systeem waarbij de ontvangen middelen uitsluitend mogen worden ingezet voor/ toegerekend aan riolering.

6. Afvalstoffenheffing

Bestedingsdoel:

Egalisatie van de kosten voor onderhoud en verwerken van huishoudelijk afval.

Bepalen omvang:

Jaarlijks exploitatieoverzicht bij de begroting.

Toelichting:

Betreft een gesloten-systeem waarbij de ontvangen middelen uitsluitend mogen worden ingezet voor/ toegerekend aan reiniging/afval.

D. Voorzieningen verliesgevende grondexploitaties

7. Centrumplan Poortugaal

Bestedingsdoel:

Dekking verwacht tekort grondexploitatie.

Bepalen omvang:

Bij de jaarrekening wordt verwachte tekort (jaarlijks) geactualiseerd.

8. Plan Spui

Bestedingsdoel:

Dekking verwacht tekort grondexploitatie.

Bepalen omvang:

Bij de jaarrekening wordt verwachte tekort (jaarlijks) geactualiseerd.

9. Portland

Bestedingsdoel:

Dekking verwacht tekort grondexploitatie.

Bepalen omvang:

Bij de jaarrekening wordt verwachte tekort (jaarlijks) geactualiseerd.

10. Polder Albrandswaard

Bestedingsdoel:

Dekking verwacht tekort grondexploitatie.

Bepalen omvang:

Bij de jaarrekening wordt verwachte tekort (jaarlijks) geactualiseerd.

E. Voorzieningen egalisatie onderhoud:

11. Onderhoudsvoorziening sportzaal Portland

Bestedingsdoel:

Egalisatie van onderhoudskosten van deze sportzaal.

Bepalen omvang:

MeerjarenOnderhoudsPlanning (MJOP).

Toelichting:

Momenteel wordt gewerkt aan een visie strategisch vastgoed, nog af te ronden dit jaar. Ook hierbij wordt gekeken in welke mate aanpassingen nodig zijn in de reserve Grootonderhoud gebouwen.

7.Cijfermatig beeld Reserves

Cijfermatig zijn de reserves als volgt weer te geven (aansluitend bij de jaarrekening 2019) en geven daarmee een totaalbeeld op de omvang ervan:

	Naam Reserve	Saldo per	Concept saldo per
	<i>Aleen de bestaande reserves per 31-12-2020 zijn genummerd en in deze nota toegelicht en terug te vinden met de nummering.</i>	31-12-2019	31-12-2020
	Algemene reserves		
1	Algemene Reserve. (excl. opbrengst aandelen Eneco)	8.894.794	5.786.292
	Algemene Reserve. (incl. opbrengst aandelen Eneco) *2	8.894.794	22.841.692
	Reserves Grondbedrijf		
2	Reserve Ontwikkelingsprojecten vrije reserve	1.584.009	1.550.409
	Bestemmingsreserves		
3	Reserve Strategisch verbinden	319.106	319.106
4	Reserve Vitaal Albrandswaard	81.315	81.315
5	Reserve Ondernemend Albrandswaard	89.980	89.980
6	Reserve betaalbare en bereikbare woningen	0	n.t.b.
7	Reserve duurzaamheid	0	408.945
8	Reserve gebiedsfonds polder Albrandswaard	0	n.t.b.
-	Reserve Speelruimteplan *1	347.743	0
-	Reserve Ruimtelijke visie	24.050	0
9	Reserve Baggeren	558.886	502.986
10	Reserve Grootonderhoud gebouwen	829.636	841.369
11	Bestemmingsreserve Wethouderspensioenen	654.815	580.715
12	Sociaal deelfonds	1.600.000	1.519.300
-	Reserve Landschapstafel io	79.832	0
	Totaal bestemmingsreserves	4.585.364	4.343.716
	Overige bestemmingsreserves kapitaallasten		
13	Reserve nieuwbouw school Don Bosco	230.166	220.966
14	Reserve nieuwbouw Sportzaal Portland	1.242.764	1.206.664
15	Reserve nieuwbouw buitendienst	1.059.731	1.017.331
16	Reserve nieuwbouw school Valckesteyn	187.636	180.136
17	Reserve ruiming begraafplaats Poortugaal	89.783	82.283
18	Reserve ruiming begraafplaats Rhoon	317.150	305.350
-	Reserve gemeentehuis Poortugaal	0	0
	Totaal overige bestemmingsreserves kapitaallasten	3.127.229	3.012.729
	Totaal-generaal (excl. opbrengst aandelen Eneco)	18.191.395	14.693.147
	Totaal-generaal (incl. opbrengst aandelen Eneco) *2	18.191.395	31.748.546
*1	saldo is reeds gebruikt als dekking bij de begroting 2020		
*2	indien geen andere besluitvorming omtrent de opbrengst van de verkoop van de aandelen, zal deze gestort worden in de Algemene Reserve.		

8.Cijfermatig beeld Voorzieningen

Cijfermatig zijn de voorzieningen als volgt weer te geven (aansluitend bij de jaarrekening 2019):

	Naam Voorziening	Saldo per	Concept saldo per
	<i>Aleen de bestaande voorzieningen per 31-12-2020 zijn genummerd en in deze nota toegelicht en terug te vinden met de nummering.</i>	31-12-2019	31-12-2020
	Voorzieningen dubieuze debiteuren		
1	Dubieuze debiteuren	122.504	122.504
	Voorzieningen verplichtingen, verliezen en risico's		
2	Wethouderspensioenen	1.553.081	1.653.081
3	Wachtgeld vm wethouders	139.529	0
4	Wachtgeld vm burgemeester	230.734	139.734
-	Afwikkelingskst Smaak van Poortugaal	3.730	0
-	BTW sportbesluit	173.332	0
	Totaal Vz verplichtingen, verliezen en risico's	2.100.406	1.792.815
	Vz middelen 3den met bestedingsverplichting		
5	Riolering	4.849.109	4.246.709
6	Afvalstoffenheffing	911.390	631.190
	Voorzieningen verliesgevende grondexploitaties		
7	Centrumplan Poortugaal	789.931	0
8	Plan Spui	2.612.697	2.612.697
9	Portland	0	0
10	Polder Albrandswaard	467.280	467.280
	Voorzieningen onderhoud egalisatie		
11	Onderhoud Sporthal Portland	310.520	329.920
	Totaal Voorzieningen	12.163.838	10.203.116

9.Toerekening rente met betrekking tot reserves en voorzieningen

Rentebijdrage aan voorzieningen is volgens het BBV niet toegestaan en vindt dan ook niet plaats (**uitgangspunt 8**⁹).

Rentebijdrage aan reserves is volgens het nieuwe BBV nog steeds mogelijk, maar de aanbeveling is om dit niet te doen. Binnen Albrandswaard was echter al jaren de afspraak geen rente toe te rekenen aan reserves. In het licht van de aanbeveling van de commissie BBV wordt dit gehandhaafd. (**uitgangspunt 13**)

⁹ BBV - Artikel 45.